

رام - ۴ تیر

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

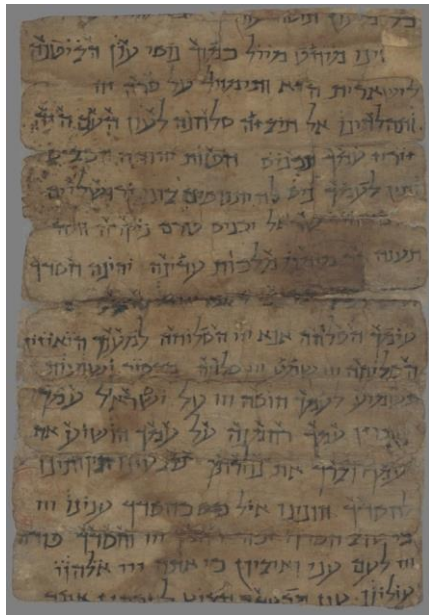
(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

چهارم تیر

این روز با مجموعه‌ای از رخدادهای پراکنده و واگرا گره خورده است. از نظر تاریخی مهمترین رخداد آن بود که در سال ۱۲۷۹ راهبی تائویی به نام وانگ یوان‌لو در غاری در منطقه‌ی دون‌هوانگ مجموعه‌ای از متون باستانی را کشف کرد که نفوذ فرهنگی ایران در چین باستان (از عصر ساسانی تا قرن چهارم هجری) را نشان می‌دادند. این متون مجموعه‌ای از رساله‌های دینی بودایی و مانوی و مسیحی نستوری و تائویی را در کنار نامه‌های شخصی و متونی درباره‌ی ریاضیات و شعر و رقص در بر می‌گرفتند. به احتمال زیاد همه‌ی متون توسط مهاجران ایرانی پراکنده در راه ابریشم به زبانهای مادری‌شان نوشته شده یا به چینی برگردانده شده‌اند. گذشته از چینی در این مجموعه متونی به خط سغدی، مانوی، سریانی، پهلوی، سانسکریت و عبری می‌توان یافت.

نمونه‌ای از متون به زبان پارسی و خط عبری

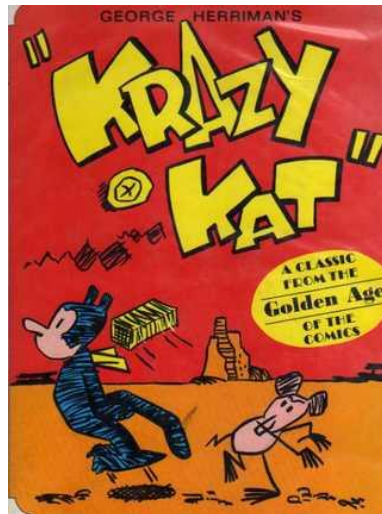
وانگ یوان‌لو

رخداد دیگر آن که در روز چهارم تیر سال ۱۳۰۷ انتخابات مجلس در تهران انجام پذیرفت و به شکل پایدارش در دوران رضا شاه دست یافت. در این انتخابات تقریباً همه‌ی رجال مهم عصر مشروطه (وثوق‌الدوله، پیرنیا، مستوفی‌الممالک، بنکدار، امین‌الضرب، و...) انتخاب شدند و موقعیتهایی سیاسی را در اداره‌ی کشور و پایتخت بر عهده گرفتند. در این انتخابات حدود پنجاه و دو هزار نفر رای دادند.

رخدادهای این روز در پیوند با سیاست جهانی در دهه‌های اخیر پررنگ‌تر بوده است. در ۱۳۲۹ کره‌ی شمالی به کره‌ی جنوبی حمله برد و جنگ کره آغاز شد، در ۱۳۵۴ موزامبیک استقلال پیدا کرد، ایندیرا گاندی در هند اعلام وضعیت فوق‌العاده کرد، در ۱۳۷۰ کرواسی بعد از همه‌پرسی از یوگسلاوی استقلال یافت و در ۱۳۷۲ کیم کمپیل اولین نخست‌وزیر زن در کانادا شد.

سلطان عبدالمجید

گره خله

مری تودور

چندین رخداد فرهنگی و فنی نیز با این روز قرین هستند. در چهارم تیرماه ۱۲۸۹ باله‌ی پرنده‌ی آتشین اثر ایگور استراوینسکی در پاریس به نمایش درآمد و مایه‌ی شهرت او شد، در ۱۳۰۲ برای نخستین بار سوختگیری هواپیمایی در حال پرواز انجام شد، در ۱۳۲۳ انتشار اولین دوره از داستان کمیک استریپ «گربه خُله» (Krazy cat) دو ماه پس از درگذشت نویسنده‌اش به پایان رسید، در ۱۳۵۷ برای نخستین بار در رژه‌ی مردان همجنس‌گرای سان فرانسیسکو پرچم رنگین‌کمانی‌شان به اهتزاز درآمد، و در ۱۳۶۲ هند قهرمان جانی کریکت شد.

زادگان نامدار این روز عبارتند از والتر نرنست شیمیدان و فیزیکدان آلمانی (۱۲۴۳)، داریوش شکوف کارگردان و هنرمند ایرانی‌تبار آلمانی (۱۳۳۳)، جورج مایکل خواننده (۱۳۴۲)، و سیف‌الاسلام قذافی پسر دیکتاتور لیبی (۱۳۵۱). از میان درگذشتگان نامدار هم می‌تواند به مری تودور ملکه‌ی انگلیس (۹۱۲)، سلطان عبدالمجید اول عثمانی (۱۲۴۰)، میشل فوکو (۱۳۶۳) و مایکل جکسون (۱۳۸۸) اشاره کرد.